

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 120, z dostavljanjem na dom K 150; s pošto celoletno K 200, polletno K 100, četrtletno K 50, mesečno K 170. — Za inozemstvo celoletno K 300, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo v ljudno vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vse leto . K 180 — Četrta leta . K 450 Pol leta . K 90 — En mesec . K 150 V upravnistvu prejemati na mesec K 120. S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto . K 200 — Četrta leta . K 500 Pol leta . K 100 — En mesec . K 170 Za Nemčijo vse leto K 24, za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziramo na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine. List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira in vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „DNEVA“.

Šepetači iz naše diplomatske šole.

V našem članku: »Črez Ural« smo priobčili doslovno prevedeno iz vojaškega lista »Armee-Zeitung«, kakšno vzvišeno zadožaje da ima naša dualistična država v pričakovani avstro-ruski ali točneje v splošni svetovni vojni; Oprostili namreč pod rusko knuto zdihujoče narodnosti!

To je izšepetal članek kot »pium desiderium« od naše zelene mize. Sedaj se pa že oglašajo ukrajinski listi kakor: »Dilo« in »Svoboda« i. dr. ter povedo na ves glas slušajoči javnosti, kaj da je njihov smoter in stremiljenje!

Kakor splošno znano so »kulturni Poljaki v Galiciji in drugod najhujši zatiralci in sovražniki naših Rusinov ali takozvanih Malorusov. Ničesar jim nočejo dovoliti ne na političnem, ne na prosvetnem polju. Boj za volilno reformo in za posebno rusinsko vseučilišče je splošno poznana prikažen najnovejšega časa. Skratka: Poljak naj je v Galiciji zapovedujoč »pan« (gospod), — Rusin pa »shlop« (hlapec, kmet, »raja«)! — In vendar je v Avstro-Ogrski, ako upoštevamo severno Ogrsko in Bukovino po številu ravno toliko Malorusov, kakor Poljakov, ako ne več?

Poljski jezik naziva Rusine in rusinsko narečje za: »Ruse in ruski jezik«, medtem ko so Poljakom pravi Rusi (Russen). Moskali ali Rosijane in pa rusijanski jezik — Kadar glasi pravi Poljak »po rusku« mluvič (govoriti), tarkat je že ves iz sebe same togote! Toliko radi boljšega razumevanja naslednjih vrstic!

Organ »hudovcev« (klerikalne stranke med Rusini) »Svoboda« je prinesla že en parkrat članke te-le vsebine: »Naj bolje bi bilo, ako bi Avstrija upadla v rusko »Ukrajino« potem pa spojiš, dobljeno ozemlje z vzhodno Galicijo napravila iz tega avtonomno provinco z obojstranim ukrajinskim (niškim) deželnim zborom. Ampak za dosego tega cilja je potreba močnih in silnih sredstev. Poljaki so to dobro razumeli in si pripravljajo posebno poljsko vojsko, — deželno ohrano! Mi Rusini pa imamo malo razumevanja za take stvari. Doma se med sabo koljemo (— c' est a tout comest chez nous!) in pobijamo iz neumnosti in ravno sedanje vojno stanje nas lahko zasači nepripravljene!« — Dalje: »Ali naj mi Ukrajinci-Rusini na vse to gledamo s prekrižanimi rokami čakajoči, da-li nas pogotit Moskva ali »Poljska«? — Zadnji in skrajni čas je že za nas poprijeti se brez razlike na stranke za organizacijo svoje narodne obrambe, in sicer hitro v bodočih 3-4 tednih!! Ker sicer, ako se prične vojna med tem moramo zaklicati vsem našim zadevam in celo našemu obstanku: »Večnaja pamjat — requiescat in pace!« —

Poljski listi pa, ki se pritožujejo, da hočejo Rusini pogotiti Poljake tja unkraj »Za San!« — na zapad, pa pišejo o vsem tem: »Poraja se že bojaželna Ukrajina, ki hoče — samo preplaviti večjo polovico Galicije!

* Ali ni Rusija radi teh okoliščin mobilizirala svoje armade ob naši gališki meji? — Opom. ured.

Pismo iz Belgrada.

Belgrad, 27. februarja.

Evropa je od nekdaj gledala balkanske Slované »od zgoraj doli«, ne poznajoč trpljenja balkanske raje, ki je od leta 1389, bila v vednih bojih s tujo transko vlado.

Ta neusmiljena civilizirana Evropa izbrala si je celo za svojega rablja ono državo, ki je od nekdaj slovela kot najbolj okrvavljen državni stvar za pritisikanje kristjanstva in Slovanstva.

Ljudstvo se zgraža nad smrtjo enega Schuhmeierja, da celo nad smrtjo enega natakara, visoka diplomacija pa nima niti najmanjšega smisla za sočutje tisočih in tisočih koristnih in nedolžnih žrtev, katere ima na vesti edinole Evropa.

Po ruski osvobodilni vojni bi mogla evropska diplomacija z eno potezo peresa urediti mirnim potom balkansko vprašanje in danes bi ne bilo onih težkih, nepremostljivih zapletitajev, ki razburjajo svet in ogrožajo življenje — milijonom delajočega ljudstva.

Ako danes prihajajo »Radničke Novine«, ki si za časa vojne niso

upale na svetlo radi splošnega oduševljenja, na dan s ščuvanjem proti radikalni stranki, ki je raje ona izzvala balkansko vojno, je to le znak, da hočejo kovati kapital za svojo — v Srbiji itak brezpomembno — strančico, ali pa je to čisto navadno demagoško, inspirirano iz nacionalističnih nemških časopisov.

Svojo ost bi morali srbski socialni demokratje naperiti proti onim zločincem, ki vedoma in nalašč podaljšavajo sovražnost na Balkanu.

Usoda Balkana je itak že rešena za vsakega pravičnega človeka in tudi za balkanske zavezničke, ni pa rešena za — na Balkanu zainteresirane velesile.

Te hočejo, da pogine čim največ Srbov, da izgine iz površja kar največ Bolgarov pod nepremagljivim Drinopoljem in Črnogorcev pod Skadrom.

Kaj je Evropi mar za te ljudi, kaj je mar Nemčiji za življenje Srbina, živi naj Turke, ki je bil vedno zvest oproda pangermanizmu, žive naj Albanci, ki nimajo nobenega smisla za kulturo, za narod in — delo. Nemška ekspanzivnost je v stanu nagraditi in obljubiti cel balkanski poluotok, samo da je njen, da črpa iz teh rodovitnih, z dragoceno slovanško krvjo pognojnih tal vire bogastva raznim kapitalističnim družbam in posameznikom.

O sreči enega naroda, o blagostanju ljudstva se evropskim diplomatom niti ne sanja.

Tu povzdignite svoj glas, socialni demokratje gromovniki, ako ste res demokrati, ako ste res zastopniki ljudstva, ki želi vsakemu narodu prost ekonomski in kulturni razvoj, ker drugače ste le podli demagogi in ubijalci jugoslovanskega proletariata.

Zakličite onim gospodom pri zeleni mizi kategorično in kratko: »Proč roko od Balkana! Balkan balkanskim narodom! Oni naj se poravnajo med seboj sami, brez mešetarjev! Njih obračun je velik, je obračun sužnja, ki se je otrešal tirana. Dajte jim časa, da rešijo svoje zadeve in šele potem imate pravico — prositi gospodarje!«

Kako pa si predstavljajo socialni demokratje socialno revolucijo, kot nasičeno s krvjo? Ni-li tudi na Balkanu slična socialna revolucija? Ko zatirana raja dviga od okov oguljeno roko proti mehkužnemu zatiralcu njegovega človeštva, njegove narodnosti, njegove vere in plemenskih odnošajev.

Nikdo ne jemlje Turčinu, kar je v resnici njegovo, kar si lasti s polnim pravom človeka in prirode.

V poštev ne prihaja pri tem dinastično vprašanje, ki je — mimo grede rečeno — istovetno z ljudsko voljo, t. i. kralj je predstavnik in izvrševalec ljudske volje v polnem obsegu te besede. Demokratičnejše uprave, kot je v Srbiji, bi niti naj-

večji socialnodemokratični utopisti ne mogli iznajti.

Ako je danes kralj Peter zasigural svoj prestol s svojo itak priključljivo osebo, tudi še z vojnimi uspehi svoje države, je to le srečen slučaj, ki je našel ljudstvo in kralja enih misli in ene volje.

Nove železniške lokomotive so že dospale iz Italije ter bo s tem železniški obrat mnogo pridobil. Izposojenih sedem grških lokomotiv je že odšlo proti Solunu.

V kratkem se misli zidati novo bogoslovje in nekoliko mostov, kakor poroča uradni časopis, v katerem imajo interesi — podjetniki natančnejše podatke glede ponudb za event. prevzete zgradb.

Vsi oni železničarji, ki so tekom vojne izvrševali svojo službo ob nezadostnem številu, dobijo denarno nagrado od 300 do 500 dinarjev za priznanje njihovega naporenega dela.

»Samouprava« kar najodločnejše dementuje članek »Vossische Zeitung«, češ, da bo Srbija spopolnila svoja oboroževanja tudi po končani balkanski vojni. Za take trditve ni nikakega povoda. Mars.

Vojna.

28. februarja.

Kljub polemiki med »Fremdenblattom« in grofom Stürghom se vendar trdovratno vzdržujejo vesti, da pride v najbližnjih dneh do demobilizacije na gališki meji, tako od ruske kot avstrijske strani.

Demobilizacija je baje vseh cesarjevskih pisma carju, ki se pa ni mogla preje izvršiti za to, ker je princ Hohenlohe oboliel in ni mogel cesarja ustmeno obvestiti o svojih uspehih. 300letnice Romanov napraviti čin, ki bo splošnega pomena — to je demobilizacija. Seveda pa bo demobilizacija neposredna posledica sporazuma med Rusijo in Avstrijo glede albanskih meja. Baje je sporazum radi Peči in Skadra že dosežen — Skader Albaniji, Peč Črni gori — glede Djakova in Debra se še pogajanja vrše. Tu menda ne misli Rusija odnehati in to za to ne, ker bi se Srbija v slučaju, da ne dobi teh dveh mest — uprla, kar bi imelo neprijetne komplikacije in nove mobilizacije za posledice.

Potem takem je usoda Skadra zapetjena. Toda Črna gora se še ni odrekla. Listi prinašajo sledečo vest:

London, 28. Črnogorski pooblaščenec v Londonu Popović je večeraj v imenu svoje vlade podal na zunanjem uradu sledečo izjavo:

»Moja vlada nima razloga, da bi izpremenila svoje namene glede na osvojitve in posest Skadra. To je za Črno Goro absolutno življensko vprašanje. Berlinska pogodba je priznala to dejstvo, ko je določila,

Albanski kongres.

Turek:

Danes se začne albanski kongres. Spraviti moram svoje stvari pravočasno v Carigrad, sicer mi bodo moji prijatelji vzeli, kar so mi pustili moji sovražniki — Balkanci.

četudi z nepraktično in slabo formulirano opombo, da mora Turčija dovoliti Črni gori dohod k morju čez svoje ozemlje. Žrtve, ki so jih doprinesli temu namenu, so velikanške. Diplomacije velesil z Rusijo na čelu sklenejo kakršenkoli sporazum, ostane pa vprašanje, če dovolijo evropski narodi, da se izvrši. Tudi če dobi Črnogora vse ozemlje, ki ga želi, ne bi bila to nevarnost za nikogar, temveč bi Črna Gora le dobila možnost, da živi neodvisno, druzega pa od Evrope nič ne zahteva. Črna Gora je zaslužila, da doseže ta cilj, s krvjo, ki je žrtvovala dve stoletji v ta namen. Zato vztraja Črna Gora z vso energijo na svojih zahtevah, tembolj, ker vidi, da hoče evropska diplomacija osnovati ob njenih mejah, na zemlji, ki je vsa poškopljena s krvjo njenih sinov, novo državo, ki ni doprinesla prav nobene žrtve za svoj obstanek, pač pa je mnogo žrtvovala za nasproten rezultat. Naša stvar je pravična. Vsi naši zaveznički so z nami. Hrabrost je porodila Črno Goro in ji je doslej omogočala, da si je ohranila življenje. Če je to njena usoda pomaga junaštvo Črni Gori tudi umreti. To je naša zadnja beseda.

Na strani Črnogorcev je srbska in grška vlada, ki sta se odločili poslati zopetno pomoč Črnogori, v svrhu zavzetja Skadra. Baje bo triplenenta zagovarjala črnogorsko zahtevo v tem slučaju, ako Skader pade.

Kar se tiče miru med zaveznički in Turki, so se širile vesti, da se vrše direktna pogajanja med Bolgarijo in Turki in sicer v Petrogradu. Toda vesti niso bile potrjene. Vendar pa

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

»Kaj moram storiti?« je vprašal Ludvig.
»Samo dve minuti boš zaprl oči in si zamašil ušesa...«
»Gospod Tribulet!«
»Daj, odloči se naglo!«
»Torej hočete priti skrivaj v grad?«
»Da!... In hočem te tudi prašati za nekaj, kar mi morebiti lahko poveš. Tako to mora biti za nameček.«
»Povejte, kaj.«
»Ali si slišal govoriti o neki deklici, ki jo je dal kralj priversti v ta grad — ravno na predvečer dne, ko je prišel sam?«
»Gotovo mislite gospo vojvodinjo Fontenbloško?«
»Da!« je rekel Tribulet v silnem razburjenju.
»Uboga gospodična! Silno žalostna je videti...«
»Oh!« je vzkliknil Tribulet, »torej si jo videl?«
»Dvakrat v dveh dneh, ko sem stal na straži v bližini gradu; prišla se je bila izprehajati v park.«
»Sama?« je prašal Tribulet, zadihavaje se.
»Ne; dve dami sta bili z njo.«
»Pa je šla daleč v park?«

»Oh, ne...«
»Ludvig, ali hočeš zaslužiti ne le tisoč tolarjev, marveč dvakrat, trikrat toliko — vse, kolikor imam! Ali hočeš biti bogatejši od marsikaterega meščana? Povej, ali hočeš?«
»Tih!« je rekel Ludvig s pritanim glasom.
Tribulet je zaslišal bližajoče se korake.
Bila je obhodna straža.
Stisnil se je na zid z vso svojo dolžino; srce mu je zamiralo od srečne misli, da bo storil Ludvig vse, karkoli mu poreče.
Zakaj to, da je rekel Švicar, naj molči, je že pomenilo, da sprejme njegovo ponudbo.
Straža, ki jo je vodil oficir, se je približala; oficir je menjal z Ludvikom par besed, nato je šel dalje...
»Kdaj boš zopet na straži, Ludvig?«
»Pojutrišnjem...«
»Ravno na tem kraju?«
»Najbrže se mi posreči ukreniti tako.«
»Dobro. Ali lahko prevzameš nalogo, da se približaš jutri vojvodinji Fontenbloški?«
»Da... Saj ni ošabna; že parkrat je nagovorila kakega tovariša.«
»Povej ji torej, da naj bo pojutrišnjem zvečer v parku — ob uri, ko boš ti tukaj na straži.«
»To je ob desetih zvečer... Toda na katerem kraju?«
»Tam pri velikem karpovem barijarju. Ali ji poveš?«

»Povem ji.«
»Ponovi torej, kar sem ti naročil!«
»Jutri se približam mladi vojvodinji ter obrnem njeno pozornost na se. Kadar me nagovori, ji poročem: — Jutri ob desetih zvečer bo gospod Tribulet pri velikem karpovem barijarju. Ali sem prav zapomnil?«
»Da, moj vrli Ludvig. Torej pojutrišnjem ob desetih zvečer na tem mestu.«
»Velja.«
»A potem pobegneš z nami in se vrneš bogat v svojo Švico!«
»Oh, Katica moja!« je zavzdihnil Švicar s svojim debelim glasom. Tribulet se je spustil z zidu.
Ni mu bilo treba še le praviti Manfredu in Ragastanu, kaj se je domislil: saj nista bila preslišala niti besede vsega pogovora.
Vrnili so se v gostilno k Velikemu cesarju Karlu.
Drugo jutro je poiskal Spadakapa popotno kočijo in jo kupil po nalogu svojega gospodarja.
Ves dan je ostala trojica zaprta v svoji gostilni.
Napočil je drugi dan — dan vročične napetosti.
Tribulet ni mogel ostati niti trenutka v miru; na glas je govoril sam s seboj in stiskal Ragastanu roko.
Manfred se je zdel bolj pokojen; toda poznalo se mu je, da je v srcu globoko razburjen.
Ob devetih je rekel:
»Odpravimo se!«

Bilo je nekoliko prezgodaj.
Toda Ragastan je videl, da mladi mož ne more več zdržati.
Vsi štirje so se v naglici oblekli in oborožili ter stekli na ulico.
Ta hip pa se je pojavil jezdec na vogalu ulice Fago.
Podil je konja brez usmiljenja.
Ko je zagledal Manfreda, je vzkliknil od veselja, ustavil žival in razlajal.
Konj se je zrušil. Bil je bos, iz nosnic pa mu je vrela kri.
Manfred je bil prebledel kakor zid.
Spoznal je bil Kokarderja.
»Lantné?« ga je vprašal tesnobno.
»On me pošilja. Nate.«
Pomolel je Manfredu zložen papir.
Vsi skupaj so se vrnili v gostilno; Manfred je počasi odprl pismo in čital:
»Opoldne.
»Določeno je za jutrišnji dan ob sedmih zjutraj.
»Takrat sežgo Doleta.
»Ako se mi ne posreči, iztrgati ga na poti od Konsjeržije proti trgu Orev... potem, o brat, o prijatelj... saj me razumeš!
Čakam te!
Molče je pomolil Manfred pismo Ragastanu, ki ga je prebral in ga dal nato čitati Tribuletu.
Ragastan je sedel.
Z nekakšno tesnobo je čakal, kakor se odloči mladi mož.

Tribulet je bil kakor ubit.
»Toda...« je zajecjal z bledimi ustnicami, »saj lahko odideš... potem!...«
»Potem!« je dejal Manfred z obupno kletvico. »Potem bo morda že polnoči ali ena... prepozno, da bi dospel o pravem času!«
Naglo se je obrnil k Kokarderju, ki je prisostvoval temu prizoru, ne vedoč, kaj je v vsej reči tako silno mučnega.
»Stopi v hlev,« mu je dejal, »in osedlaj dva konja. Spadakapa ti pokaže, katera sta najboljša. Požuri se!«
Spadakapa in Kokarder sta odhitela.
Ragastan pa je vstal in prijel Manfreda za roko.
»Dobro, sinko,« je dejal preprosto, dajoč mlademu možu zopet tiste ime, ki ga je bilo presenetilo že tisti večer na Dvoru Čudežev, in ki je imelo v vitezovih ustih tako globok pomen.
Manfred je sklonil glavo, in njegove oči so se zalile s solzami.
Žrtev je bila v resnici kruta.
In to, da je v takem trenutku zmagoval v Manfredu prijateljstvo, je bilo več, nego samo lepo in dobro: bilo je vzvišeno.
»Zdaj ostanemo mi trije sami!« je dejal Ragastan, obrnivši se k Tribuletu. »Toda kakor cenim pomoč našega prijatelja, vendar bi dejal, da se posreči nam trem istotako, kakor če bi bili štirje!«

pogajanja oziroma priprave za mirovna pogajanja niso zaspale: Turki so se izrekli, da odstopijo Drinopolje in privolijo v mejo Inia - Enos. Izjavljajo pa, da je to poslednje, v kar morejo privoliti.

BOJ ZA BRDICO PRI SKADRU.

Zadnjič smo podrobno popisali bitko na Bardsanolu. Boj je bil krav; zmaga je bila pa omogočena le na ta način, ker so istočasno Srbi napravili napad na Brdico. Svojo pomoč Črnogorcem so z velikimi, do danes še nepoznanimi žrtvami plačali.

Glavni poveljnik Popović je dal ob 10. uri povelje za bombardiranje. Boj smo začeli — pravi g. Klaič, dopisnik »Casa« — z veliko odločnostjo. Celo uro je bil izid negotov. Turki so se branili junaško. V tem je pa naše desno krilo zasedlo celo dolino Bušati; ogenj je postajal čim dalje groznejši; naši (Srbi) preskakujemo jarke, lezejo na goro... turška artiljerija je že popolnoma obmolnila. Pričnemo juriš; granate se kade iz pozicije in pred nami padajo. Skoro na celi fronti je slišati silni vihar: hura! Bušati je razobesil beli prapor. — Vojska je za trenotek obstala, da si oddihne. Nismo verovali na tako nepričakovani uspeh.

Del posadke, ki ni imel časa se umakniti, se je udal. Naši so našli razbite topove, precejšnjo množino živih, dobro in celo izbornu municijo. Iz tega je razvidno, da so vse prejšnje trditve o gladi v Skadru neresnične. O tem smo se prepričali tudi še potem, ko smo prišli na Brdico. Številne črede ovac in goveda so se potikale po polju, skladišča in parni mlinci, ki so sedaj v naših rokah, so bili napolnjeni z živčevjem. Razven tega smo našli v zapuščenem taborišču neverjetno množino izbornih jedil.

Bilo je že skoraj ena popoldne, ko so padli Bušati in je levo naše krilo pomaknilo se naprej, da bi zasedlo celo vrsto višin v fronti pred Brdico. Turki so se umikali z velikimi izgubami in so opustili že vse pozicije, razven Brdice.

Celi večer in celo noč smo kopal jake in jutraj v soboto ob 10. uri je začela ena srbskih baterij z ognjem, da bi natančno spoznala oddaljenost. Do 5. popoldne je trajal ostri dvoboj artiljerije. Z Brdice so streljali na nas z dveh baterij brzostrelnih poljskih topov in iz dveh posebnih topov velikega kalibra. In to proti našima dvema topovima malega kalibra! To je bila skoro blaznost! Toda srbska artiljerija se je izkazala v toliko bojih, da na njo lahko verujemo! Popoldne smo dobili povelje, da pričnemo z ognjem. cele baterije kot prehod k demonstrativnemu napadu na Brdico, ki se je moral izvršiti v noči. Nismo slutili, da nas čaka novo Kumánovo. Obupni boj na življenje in smrt.

Kakšna noč! Strašna in uničujoča žetev.

K demonstraciji je pa moralo priti, da bi obrnili pozornost sovražnika na sebe in omogočili napad Črnogorcev na Taraboš in Bardsanol. Črnogorci so se nahajali v kritičnem trenutku. Zato je bilo neobhodno potrebno za vsako ceno začeti z naskokom, posebno na Bardsanol, ki je bil tudi nam na poti. Povelje se je glasilo: prodirati, četudi proti naskoku, dasiravno smo bili čisto neopripravljeni in smo se dobro zavedali nevarnosti. Nismo se še dobro ustanovili na Bušatih in vsak nov korak nam je oznanjal smrt. Toda srbski vojak ne vpraša, ali je potrebno ali ne, da gre v ogenj, glavno je, da mora, in mora za brata, ki ne sme poginiti. Vedeli smo, kam gremo, toda

kljub temu smo šli. Takšna je srbska vojska!

Ta demonstracija se je po nesrečnem naključju izpremenila v krvavi naskok. Povelje, da naj se oddelki vrnejo, je prišlo prekasno in en del se je gnil na ovire in na žice same Brdice. Kljub temu bi bila Brdica osvojena, ko bi en del naše vojske ne bil se umikal, vsled česar je drugi del naše armade bil pri naskoku osamljen.

Slavni deveti in enajsti polk je drvil junaško naprej; žice so že odnehavale, jame so bile zasute, vojaki so se nahajali že na poslednjih okopih in grmeči hura se je razlegal v nočno temo. Razburjenja se tresmo. Zasliši se glas trombe: »Prenehati streljati!« Naši so se ustavili. Slišimo: kaj je to? Nočno, mrzlo tišino prerušijo naenkrat sikanje mitraljez, grmenje topov in ostro streljanje iz pušk. Prevara, izdaja! Turška artiljerija je dala naše znamenje in v trenutku miru so se navadili Turki na naše prve vrste s peklenjskim ognjem. Naši se umikajo in razvijajo se, boj, ponavljam, boj na življenje in smrt. Z goljuživimi ognji in signali so Turki izpremenili smer našega umikanja. Ovire, zakopavniki so polni vode in blata, široki in dolgi jarki pred nami so polni blata do vratu. To je bila cesta našega umikanja. Toda 10 in 11 polk varuje povratek. Vnel se je strahovit, nezasičen ogenj. Nad petdeset topov grmi, mitraljeze grme, ob močnem streljanju pušek je mogoče slišati le nekako nadzemsko sikanje v vrele vode v ogromnem kotlu.

Naši se vračajo in godrnjajo na poveljništvu. Rečeži ne vedo o prevari. Oddelek za oddekom se vračajo in streljanje še nadalje rahla živce, možgane in življenje. Trajalo je do 11. ponoči in prestalo! Štiriindvajset ur niso utihli naši topovi — kakšen napor. A zopet smo se umaknili. Trpeli smo strašnih izgub, toda razdelili smo turško posadko na Brdici, tako, da se je Črnogorcem posrečilo zasedsti Bardsanol. — In ko je posvetilo jutranje sonce s čistimi svojimi žarki na krvavo bojišče, smo videli turške in albanske tolpe, ki so hodile med mrtvimi in ranjenimi našimi vojaki, slekli jih do nazega, obračali jih z obrazom na zemljo ter jih s koli prebadali skozi hrbet k zemlji. Turške žene so pomagale sovragu — ki mu hoče Evropa dati, kot kulturnemu narodu, svobodo!

Slovenska zemlja.

Z Vinice.

Dne 16. februarja je bil na Vinici žalosten dan za farmane. Zvonovi so prav žalostno vabili k maši. Orglje so utihle. Duhovni čača Jurič König so peli sveto mašo, kakor bi se jokali. Kaj to pomeni? — so ugibali farmani. Naenkrat so zapazili, da so si duhovni čača pusili rasti dolge lase. Kume, botre in babice so ugibale, zakaj se je to zgodilo. — Ene so rekle, da mislijo morebiti čača prestopiti v pravoslavno vero in se oženiti, druga je rekla, da pojdejo najbrže v Ljubljano za rdečega kanonika ali za profesorja v bogoslovje, tretja pa je bila tega mnenja, da pojdejo v samostan — pa v ženski samostan delat pokoro. Res se je glasilo izpred oltarja prav glasno: Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa!... Pa zakaj? O, naš čača ima precej grehov na vesti — in zdaj po 25 letih se oglašja kesanje. Naj pove mo ne nekaj starih grehov. Kako je prisegel Mate Stanko? — Kdo je zapiral dekleta v cerkev? — Kdo je cerkev Sv. Križ v ječo naredil? —

brez pritiska, sam, svojevoljno, dal narodnokulturni svet, nebroj ljudskih šol za dečke in deklice, gimnazijo, višjo deklško šolo, žensko šolo za ročna dela, deško zabavišče, knjigovodsko šolo, javne knjižnice, moderniziral je sodstvo in reorganiziral vojaštvo. V verskem oziru je dal Črni gori popolno svobodo.

Dvignil je vinogradništvo, živinorejo, čebelarstvo, svilorejo, ustanovil več kmetijskih združenj in črnogorsko banko. Dal je svoji državi tudi lastni denar, izboljšal pošto in pridobil dve luki. Kar se je storilo za železniške zveze in za dobre ceste po Črni Gori, ni najmanjša zasluga Nikole I. Tiskovna svoboda je v Črni Gori večja kot v Bosni in na Hrvaškem in v šolskem oziru je črnogorska vlada radodarniška kot avstrijska v Bosni in Hercegovini. Rodbinske zveze črnogorske dinastije z rusko, italijansko in srbsko so uspeh Nikole, ki je diplomat prvega reda. Še nikdar ni bilo v Črni Gori revolucije, saj narod ve, da stori njegov vladar vse, kar le more, zanj in za napredek. Tega pač ne moremo reči o nobeni drugi evropski državi!

Ko sva prišeta tudi v staro samostansko cerkev s krasnim iko-

ndo je pridigoval, da mora vsak ki hoče v katoliški veri ostati, iti podpisat se k Juru Sterku? (Drugo nedeljo je Jurič naznanil, da so se vsi podpisali le zato, da bodo še naprej bero dajali po 12 litrov prosa ali po 1 K 20 vin. Na eni strani so se podpisali kmetje, na drugi strani pa je Jurič napisal svojo!) O, kriv sem, kriv sem! — Kdo je hodil ob tretji uri maševat na Jožel? In zakaj? — Po čim so se računale maše? — Po 5 kron namesto po dve K! — Kako je bilo potem doma v farovžu zaradi grmovja? — Kdo je kričal tri dni in tri noči? — O, varuje se duhovni bratje, podobne ženske! Kdo je sam sebi delal sprichevalo, da so Vinški farmani z njim zadovoljni? — Kdo je podpisal tisto sprichevalo za 1 liter vina? — Kdo je računal 5 gld. za krstni list — potem pa je vzel 3 gld.? — Kdo jemlje za poroke 5 gld. za oklice pa 2 gld., namesto 4 K in 2 K? Orate fratus! Res, veliko kesanja je treba za te grehe. Ako moli Jurič za duše v vical stane očenaš 20 vin., kljub temu, da mu pride skoraj po 45 K za mašo. (Delite 3000 z 67, kolikor je nedelj in praznikov) zraven pa ima še krste, pogrebe, biro, poroke itd. Zato se je začel naš Jurič pokoriti...

Loški potok.

Okrajni šolski svet v Kočevju hodi čudna pota, kakor poroča »Slovenec« z dne 24. t. m. Naš deželni šol. svet je, če se ne motim, pred leti prepovedal srednješolcem, telovaditi v Sokolskih telovadnicah, tako v ljubljanskem Narodnem domu in drugod. In na tisto stališče se je — po poročilu »Slov.« — postavilo tudi vodstvo tukajšnje šestrazrednice in prvotno tudi okr. šolski svet. Naš marljivi kaplan in nadorel g. Škulj je noreče zvalil nekaj učencev ponavljalne šole v svoj »Dome«, da si iz njih vzgojijo sebe vredne orliče, in pravi zdaj, da »telovadijo«. Po omenjenem sklepu dež. šol. sveta je šolsko vodstvo to »telovadbo« prepovedalo in ovadilo nadebudne orliče c. kr. okr. šol. svetu, ki je razsodil, da naj se ti »telovadci« občutno kaznujejo. Nato se je nadorel Škulj pritožil pri istem okr. šol. svetu in — glej ga, spaka! — veleslavni okr. šol. svet je klofutil samega sebe po zobeh in odločil, da učenci smejo še nadalje igrati »telovadbo« po orlovskem receptu! Tako poroča sam »Slov.« in — mi k temu nimamo kaj pripomniti. — Kar pa se tiče odredbe šol. vodstva, ki je hotelo, da naj prevzame pouk v ponavljalni šoli učitelj - Slomskar oz. učiteljica - Slomskarica, je pa ta odredba samo pravična: oba sta dobila draginsko doklado, torej bi bilo čisto naravno, da prevzameta delo od tovariša, ki ga je klerikalna previdnost prezrla. Kdor je boljše plačan, naj tudi več dela! Ali ni tako? Kaj bi rekel n. pr. gospod Janežič, če bi zdaj, ko vse tako tarna o slabih časih in pomanjkanju denarja, obč. odbor sklenil, naj on orglja in poje zastoni ali pa za božji lon? — Sicer pa ravno z ozirom na razdelitev draginskih doklad o kvalifikaciji naše Slomskarje povemo samo to-le: učitelj-organizator, Tvoji lastni učenci te sodijo že zdaj — kaj bo pa še?

L. Z.

Dnevni pregled.

Za svobodo vseučilišč se bije v Avstriji težek boj. Pokojni Lueger je napovedal ta boj in klerikalci ga bojujejo naprej. Po načelnih dr. Luegerja se ravna tudi naš naučni minister Hussarek. Ako na univerzi umrje kak profesor, predlaga profesorski zbor novo učno moč. Tako je tudi dunajska filozofska fakulteta predla-

gala po smrti profesorja Müllerja tri docente, ki naj se imenujejo za izredne profesorje. Naučno ministrstvo pa ta predlog ni vpoštevalo, ampak je vprašalo fakulteto, če je zadovoljna, da se imenuje znani švicarski pedagog Förster. Hussarek je kljub predlogu fakultete Försterja imenoval za profesorja — in fakulteta je protestirala. Förster je res napisal nekaj razprav, ki so se vpoštevale — zadnji čas je postal pravi kršč. sociallec — zato ga je Hussarek imenoval za profesorja. Klerikalci se jeze, da niso vsi s tem zadovoljni. Mi pravimo: slučaj Förster je zopet dokaz, da se hoče uveljaviti Luegerjev boj proti »svobodi vse« učilišč. Ako se kdo v Avstriji nima pravice pritoževati — so to gotovo klerikalci in Nemci. Tem se nikoli ne godi krivica — zato je tudi krik zaradi Försterja odveč. Ako ga klerikalci hočejo, naj ga denejo na teologijo — tja spada po svojih zadnjih delih in nazorih.

»Preporod« 5. številka, po zaplembi druga izdaja, je danes izšla. Prinaša naslednje članke: 1. Pesem: Verujte prvo. 2. Misli o našem narodnem problemu. (Polovica članka je zaplenjenega). 3. Prava Svoboda in Jugoslavlani. 4. Politika epikurejaca. 5. Še jedna priča. 6. Teoretična paralela. 7. Vlad. Knaflič: Jugoslovansko vprašanje. (Precejšnji del zaplenjen). 8. Zapiski. List vsem priporočamo! (Več v »Preporodu« prihodnjiki.)

Iz Blizovika. Zanemarljeno gasilno društvo. Lansko leto je imelo naše gasilno društvo 33 članov — letos pa jih ima samo še 16. Kdo je temu kriv. Nihče drugi, kakor načelnik sam, Joško Verbinc, ki se za društvo nič ne briga in s svojim vedenjem člane odganja. Šele ko pridejo volitve, agitira zase po gostilnah. Tako seveda društvo ne more napredovati. V shrambi više obleke, ki bodo splensovale, da ne bodo za rabo. Joško pa novih članov ne mara, ker se boji, da bi pri volitvi ne bil več izvoljen za načelnika. To društvu gotovo ni v korist. Društvo ima vendar svoja potrjena pravila in po teh se mora ravnavati. Joško pa se za ta pravila ne zmeni in misli, da društvo zaradi njega na svetu. Društvo ima lep namen in dolžnost načelnika je, da skrbi za napredek društva.

Prepir in pretep. Franciška Škerl iz Kleč po domače »Bosteca Franca«, se poslužuje raznih prilik v svrhu močvite. Tako je pred par dnevi napisala na Ivana Kregarja pismo pod imenom Feliks Koderman. Vsebina tega pisma razpravlja zgolj o vprašanih neke France Škerl. V dokaz, kako so ji fantje naklonjeni, so postavili na Škrolo streho slannatega moža z imenom »Feliks Koderman«. Ta nepričakovani prihod šočeljna na strehi je Škrolo ljuto razžalil, kakor besna plane nad sosedove, ki jih je imela na sumu, in je prišlo do hudega prepira in različnih psov. Da pa imajo vsake take ludumušnosti in burke svoje posledice, je znano. Tako tudi tu niso izostale. Takoj drugi dan so Klemenova, Adamova in Štrukljeva (ena izmed njih ima tudi spomin na to) Škrolo sestro Mici napadle, jo na sredi ceste pobile na tla in jo močno obtokle. Vse tri napadalke je Škerl ovadila sodniji. Zajec, ki nikakor noče nositi tega imena, pa ostane le Zajec, čeprav nima repa vse svoje žive dni.

Od nekod se nam piše: Pri nas je veliki trgovec, ki prodaja mešano blago. Na enem in tistem kraju prodaja: sol in moko, sir in šmir, petrolej in sladkor, salami in olje itd. Marsikdaj se kupi pri njem sladkor

pa smrdi po petroleju, kupi se salami, pa smrdi po šmiru, kupi se sir in smrdi po olju ali petroleju, kupi se moka, smrdi po žganju itd. Dobro in pošteno bi bilo, ko bi pogledala na tak nered oblast, da bi trgovcu odločila, kje in kako se mora prodajati To je treba zaradi ljudstva. Tisti trgovci se danes prodaja na goldinarje: recimo na eni strani ima napisano 1,70, potem pa dobro pazi, kakšen kupec pride, za enega tista cena pomeni 1 gld. 70 kr. — drugemu pa 1 krono 70 vinarjev. Ali je to prav? Dalje, tisti trgovci prodaja še danes na staro mero t. j. na stare rife in lokte, dasi pri nas ni več niti krajcarjev, niti stare mere. V korist ljudstva je, da se razmere po kmečkih trgovinah uredi.

Slovensko gledališče v Gorici! Dramatični odsek »Sokola« v Gorici vprizori v nedeljo, dne 2. marca t. l. v gledališki dvorani »Trgovskega doma« veliko burko v treh dejanjih: »Svet brez moža«. Spisala A. Engel in J. Horst. Poslovenil F. Govekar. Diletantje »Sokola« v Gorici so si naredili nalogo vprizoriti letos več iger. Ker nam je tu itak redko dana prilika prisostvovati gledališkim predstavam, je to misel z veseljem pozdravljati. Kakor je razvidno iz plakotov so cene jako nizke, tako da je res vsakemu omogočen vstop. Igra je poznana in je dosegla že na drugih odrih lepe uspehe. Polna je komičnih zapletljajev tako, da človek sploh ne pride iz smeha. Ker se vsi predstava na nedeljo, je upati tudi na veliko udeležbo iz okolice. Kdor se hoče pošteno nasmejati, naj pride v nedeljo v »Trgovski Dome«.

Trije dečki utonili. Te dni so se drsali na reki pri Tešinu trije šolski učenci. Naenkrat se je prelomil pod njimi led in dečki so zginili pod vodo. Vkljub klicom na pomoč jih ni mogel nihče rešiti in rečeži so utonili.

Svojo ženo umoril? Predvčerajšnjem popoldne so našli na stanovanju trgovca Kažmana v Berlinu njegovo ženo umorjeno na postelji. Na sumu zločina je njen mož, katerega so tudi aretirali.

Grozna eksplozija dinamita. V Murelu na Španskem je predvčerajšnjem nastala z doslej neznanega vzroka eksplozija dinamita, ki je bil namenjen za neko stavbeno delo v pristanišču. Pri eksploziji je bilo 60 ljudi mrtvih, med njimi tudi general 100 ljudi je bilo deloma težko, deloma lahko ranjenih.

Samomor v medenih tednih. Te dni je vstrelil v Parizu bankir Jakob Erlar svojo soprogo v njeni spalni sobi, medtem ko je bila v salonu zbrana večja družba gostov. Erlarjeva soproga je bila Nemka in je bila šele dva meseca omožena. Vzrok umora je doslej še neznan.

Roparski napad na celo družino. Dne 26. februarja t. l. ponoči so napadli v sredini Belgrada neznan roparji družino veleposestnika Meskarlovića, ki je štela osem oseb, in so vse pomorili. Zločinci so nato pobegnili.

Lev ga je raztrgal. V menažeriji Tivoli v Kodanju je raztrgal neki lev dne 26. t. m. šefredakterja Olle Thomessena. Ta je leva ravno krmil. Zver je skočila nanj in ga raztrgala na drobne kosce.

Ibsenove drame za kinematograf. Norveška družba filmov se je pogodila s sinom Henrika Ibsena in sklenila z njim pogodbo, po kateri ima družba pravico vprizorjati Ibsenove drame v kinematografu.

Nečloveška mati. Neka Marija Kelch iz Gelsenkirchena, ki je bila šele pred kratkim poročena, je predvčerajšnjem svojega novorojenega otroka na drobne kosce razsekala in

med nami o Jugoslovanih, saj so naši časnikarji večinoma — izjem je malo! — prekomodni, da bi se osebnostno prepirali o resnici. Res je, da dela na črnogorskih poljih več žensk kot moških, toda tako je tudi pri nas in povsod. Ignoranca in aroganca sta dvojčka.

Kmalu smo bili na Krivačkem sedlu s katerega se vidi skoro preko vse Črne Gore; tam v daljavi se je svetlikalo Skadrsko jezero, krasno, veličastno kakor morje. In dvignili smo se 1254 m visoko na Golo brdo ter prišli v Njeguš; zopet smo občudovali divotni Lovčen, ki brani na svojem najvišjem vrhu Štirovniku (1759 m) grobnico vladike in kneza Petra II., ki ga časte Črnogorci kot svetnika. In polagoma smo padali in se nižali; kmalu smo zagledali morje, Kotorski zaliv in veličastno gorovje Krivoščiće pod sabo. Še par ur in bili smo zopet v Kotoru, umazanem in smradljivem.

V naju pa se je naselil za večno najlepši spomin na Črno Goro, ki jo gledava v duhu še danes s spoštovanjem in ljubeznijo. Bodi srečna, domovina junaških Sokolov!

Rikard Svoboda.

Črnogorci.

(Konec.)

Ozrla sva se in videla stopiti po stopnicah v kočijo vladarja in pesnika junaka Nikolo I. Obleden je bil črnogorski, imel opasan meč, v roki pa je držal palico za izprehod. Urno je sedel v kočijo in se globoko naslonil nazaj. Kočijaž je poglaval po niji in kočija se je premikala počasi dalje. Ko je prišla mimo naju, sem se odkril. Vadar se je bistro ozrl na naju, se poklonil in smehljaje salutiral. Častniki so odšli za vozom, ki je izginil v park.

Tako sem videl prvič pesnika davorije »Onam, onamo...« in »Balkanske carice«, genijalnega politika, junaka zmagovalca Turkov ter največjega kulturnosca Črnogorcev. Rasti je srednje velike, a silno je plečat in močan. Njegovo polno lice obrobja siva, kratko pristrižena brada, nosi brke, a brado obrito. Njegove velike črne oči zro bistro, živo duhovito. Na njem ni nič ošabnega, nadutega, prav nič božanskega, a tem več človeško imponujočega in na prvi pogled simpatičnega. Razumel sem, da se Črnogorci svojega vladarja ne boje, nego da ga spoštujejo in ljubijo. Dal jim je ustavo

nostasom in prezanimivimi slikami, sva zagledala stati zunaj pri stranskih vratih vojaka. Očividno je stražil. Hotela sva oditi in stopila iz cerkve. A hitro sva se obrnila, da bi odšla pri glavnih vratih.

»Tam je gospodar — knez!« sem vzklilnikl nehoče, dresiran v avstrijskem rešpektu.

»Pa ništa zato! Samo idite, gospodine!« me je bodril vojak.

Šla sva torej. Tik cerkve je bil precej razsežen peščen prostor, sličen dvorišču vojašnice. Par široko-vejnatih dreves je raslo na njem. Obdan pa je bil z zidom, skozi katerega so vodile odprtine brez vrat.

Na tem prostoru sem zagledal Nikolo I., ki je sedel na stolu in s palico živahno mahajoč nekaj dopovedoval. Za njim je stalo par častnikov, nekaj pa jih je bilo med vojaki, ki so — morda jih je bilo četr avstrijske kompanije — imeli posla s topovskimi cevimi. Videli sem, da so vojaki z vrvmi vlačili cevi z velikega kupa na razne strani, kjer so bili manjši kupi. Očividno so tiste topove razbirali, sortirali. Tiste cevi so bile dolge, a ozke; lafet ni bilo nikjer. V primeri z avstrijskimi topovi so bili oni črnogorski topiči prave igrače. Ali so bili to gorski

ga nato sežgala. Nečloveško mater so aretirali in izročili sodišču.

V vlaknu okraden. Aradskega poslanca Ivana Wittmanna sta predvčerajšnjem ponoči med vožnjo v Reko dva gospoda omamila s kloroformom in mu ukradla listino z 1400 kromami.

Velikanski požar. V trgovskem pristanišču v Petrogradu je dne 26. t. m. izbruhnil grozen požar, ki je strahovito divjal celih 24 ur. V teku 13. ur neumornega dela vseh petrogradskih požarnih bramb, se je posrečilo ogenj pogasiti. Požar je napravil ogromno škodo.

Ljubljana.

— Glede užitenjskih paznikov izjavljamo sledeče: Nišmo imeli vzroka, da bi se bili vtikali v to stvar, dokler se niso oglašili tisti, ki smo prizadeli. Ko so se to oglašili, nišmo imeli vzroka, da bi jim ne dali prostora, da odkrito povedo, kako mislijo. Zavračanje za neslanostjo bi ustreglo prej škodovati — nego koristiti.

— Velik volilni shod bo jutri zvečer v Radovljici. Eksekutivni odbor narodne napredne stranke odpošlje na ta shod svojega načelnika gosp. dr. Ivana Tavčarja.

— Deželno »Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani« priredi svoj I. letošnji poučno-zabavni večer danes ob pol 8. uri zvečer v Narodnem domu, pritičje desno. Predaval bo tov. Fr. Črnagoj: Iz mojega šolskega službovanja. Govaršice in tovaršice iz Ljubljane in okolice k temu večeru najljubšeje vabi odbor.

Roda — Roda bo predaval tudi v Ljubljani. Dne 8. marca ima predavati v Zagrebu in Hrvti so se zavarovali proti temu, da bi zabaval ljudi z dovtipi, ki smo jih že čitali v »Simplicissimu« in v »Musketi«. Mislimo, da tudi mi smemo zahtevati, da se nas ne sramoti — v naši lastni deželi.

— Stike pariških autoapašev, o katerih je obširneje poročal »Dan«, prinaša »Slov. Ilustr. Tednik«.

— Iz gledališke pisarne. Danes, v soboto prvič Rossinijev »Brivec seviljski«, blesteči vzor opere »Buf-fa«, ki si je osvojila izza svoje znamenite repize pred malone 100 leti vse večje odre. Dasi je bil napisan v 25. dne, ni v njem sledu rokodelske rutine in šablon. V njem se odraža vsa dobrosrčnost Rossinijeve narave, vedri humor, in veseli naivni značaj italijanskega ljudstva. Realizem, upravičenost prizorov, živost oseb, njih ognjeni temperament živi v fini, iskreni in melodiki. Vse je sveže, vse na svojem mestu, nič ne pada iz okvirja, nego služi dramatiški karakteristiki oseb in situacije. — V nedeljo popoldne (izven abonementa, za lože nepar) razposajena burka »Robert in Bertram«; zvečer se ponovi »Brivec seviljski« za par. Začetek ob sedmi, konec ob pol deseti uri. Prihodnji teden se priredi gospodu Danilu v proslavo njegovega petinidesetletnega delovanja na slovenskem odru časten večer. Vprizori se Italijana San Benellija trode-janka »Amore dei tre re«, ki jo je prevedel iz izvirnika pesnik Alojzij Gradnik. G. Danilo bo igral vlogo starega slepega langobardskega barona Arhibalda.

— V koncertih »Glasbene Matice« dne 7. in 9. marca, v katerih se bo, kakor že objavljeno, izvajalo veliko Dvofakovo delo »Mrtvaški ženina«, bodo sodelovale izvrstne solistične moči in sicer bo vloga neveste pela primadona zagrebške opere gđ. Mira Koroščeva (dve ariji in 4 dvospoje). Vloga ženina poje odlični domači tenorist G. Josip Rijavec, gojenec c. kr. akademije za glasbo in uprizarjačo umetnost, ki je meseca januarja jako uspešno nastopil v posebnem koncertu — in vloga baladinega pripovedovalca bo pel naš odlični basist slovenske opere G. Josip Križar. — Vsi sodelujoči umetniki so rojeni Slovenci. O njih zmožnosti, umetnosti in lepote njih glasov je pričakovati opravičeno najboljših uspehov.

— Vstopnice za koncert »Glasbene Matice« dne 7. in 9. marca se prodajajo od danes naprej v trafikih gđ. Jerice Dolenčeve v Prešernovi ulici po 5, 4, 3 in 2 K, stojišča po 1 K 20 v, za dijake po 60 v.

Ogenj se je pojavil včeraj okoli 4. popoldne na Turkovski njihi blizu limfabrike. Ker je sedaj njiva suha, se je ogenj širil naprej. V bližini so kozolci in bi se lahko vneli. Zato so na to opozorili ljudje gasilno postajo. Ob šestih so pridržali gasilci na njivo, toda ogenj je med tem že sam ugasnil. Kdo je zažgal, ni znano.

Smrtina nesreča v pivovarni »Union« v Šiški. Včeraj se je zgodila v pivovarni Union velika nesreča. Franc Manfred, strojni čuvaj je šel zvečer čez dvorišče proti stranišču. Pri tem je padel v greznico, ki je bila polna gnojnice. Klical je na pomoč, na kar so prileteli ljudje in so ga iz-

vlekli. Toda nenadni padec je čuvaja tako zmedel, da je v gnojnici utonil. Poklicali so takoj zdravnika dr. Rusa. Ko je ta dospel, je mogel konstatirati le smrt. Manfredu zapuščena žena s 4 otroki. Star je bil šele 39 let. Pravijo, da je zakrivil nesrečo neki voznik, ki je odkril jama, v katero je nesrečnik padel.

— Umrl je v četrtek dne 27. februarja gospod Anton Jebračin, spre-vodnik južne železnice v p. v 72. letu starosti. Pogreb rajnega bo jutri, v nedeljo, dne 2. marca ob 3. uri popoldne, R. 1. P.

— Umrl so v Ljubljani: Ivan Bree, hlapec, 70 let. — Andrej Prebil, mestni ubožec, 75 let. — France Zupančič, železniški čuvaj v p., 60 let.

— Hud potresni sunek se je čutil včeraj v Ljubljani ob 4. uri 20 minut. Sunek je imel smer od vzhoda na zahod in je trajal eno sekundo. Čutil se je zelo močno in se je čutil v celotnem mestu.

— Polkovnik Vukasovič je tudi pri nas dobro znan. Njegova krepka postava, samozavesten nastop, odločni pogled — vse kaže vojaka z dušo in s telesom. Bojeval se je v Bosni in Hercegovini. Letos pa je bil v srbski armadi, ki je prodirala proti Skoplju. Njegovo sliko prinaša Slov. Ilustr. Tednik.

— Slovenec — komita v srbski vojski. Ljubljancin Gorec je šel takoj po izbruhu vojne v Srbijo, da se vpiše kot prostovoljec. Ker mu pa avstrijska mejna straža ni dovolila prehoda na Srbsko, je skočil pogumni fant v Savo in jo je preplaval. Udeležil se je potem več bitk ter se posebno odlikoval pri Bitolju. Sliko in natančnejši opis usode in junaštva Gorca priobčuje v zadnji številki »Slovenski Ilustrovani Tednik.« Naročite si ga!

— Kinematograf »Ideal«. Glavna točka novega sporeda je sijajna detektivska drama »Papirnata sled«. Velezanimiv je »Gaumondov tednik«, z najnovejšo pariško modo. Dalje so tudi ostale slike prve vrste kakor: V brulski šoli. (Naravni posnetek.) Razburljiv trenutek. (Humoristično.) Neustrašljivi mladi mož. (Ameriška drama samo popoldan.) Iz serije St. Gotthardta. (Kolorirano.) Avguštin kot garderober. (Vele-komično.)

Društva.

kola I. Vstopnina 1 K. Obleda temna. Prijaznemu odzivu se priporoča odbor društva »Slov. trg. sotrudi-kov za Kranjsko« s sedežem v Ljubljani.

Na »Slavčev« zaključni plesni venček, ki se vrši danes v soboto 1. marca v veliki dvorani Narodnega doma, se vabijo poleg cenj. obiskovalcev in obiskovalk, tudi vsi č. člani ter prijatelji društva in plesa. Zabava je — kakor znano obiskovalcem prejšnjih let — neprisiljena. Preskrbljeno bode tudi za točno in solidno postrežbo. Torej prijatelji društva in č. čl. društveniki — dobrodošli!

Na plesni venček, slov. trgov. sotrudi-kov za Kranjsko, ki se vrši danes 1. marca t. l. ujoja si podpisani odbor kar najljubšeje vabiti vse prijatelje društva, stanovske kolege in člane društva! Po večini razposlal je odbor vabila, v slučaju pa da kdo ni prejel, naj blagovolji sprejeti to, sedanje povabilo. Ples se vrši v veliki dvorani hotela »Tivoli« ob 9. uri zvečer s spremljevanjem slov. sokolskega orkestra So-občni zbor društva nižjih mestnih uslužbencev se vrši v nedeljo dne 2. marca ob 10. uri dopoldan v mestni posvetovalnici na magistratu. Ker je dnevni red zelo važen, prosi se vse člane zaneslive udeležbe.

Pevsko društvo »Ilirija« pri Sv. Jakobu vabi tem potom vse cenjene člane redne in podporne ter gg. pevce in pevke, prijatelje in znance, kakor ljubitelje slovenske pesmi na redni letni občni zbor, kateri se bo vršil v nedeljo dne 2. marca ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih (na stari policiji) z navadnim dnevnim redom. Kdor ljubi narodna društva, tega veže dolžnost, da se tega občnega zbora gotovo vdeleži, ker ta občni zbor je tembolj važen, kako pomagati društvu do nadaljnjega delovanja na polju pesmi. Pridite in pomagajte temu društvu da ne zaspi spanje pravičnega, kakor se je že zgodilo več njemu enakim narodnim in delavnim društvom. — Šent Jakobčan.

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju priredi svoj IV. redni občni zbor v torek, 4. marca ob 8. zvečer v restavraciji »Zum Magistrat« nasproti rotovžu s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika III. rednega obč. zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo eksekutive in volitev eksekutiva-šev. 4. Proračun za letni tečaj. 5. Samostojni predlogi. 6. Slučajnosti. Slovanski gostje dobrodošli.

Slovenski telovadni oddelek na dunajski univerzi priredi v četrtek dne 6. marca javno telovadbo v veliki dvorani »Češkega doma« (I. Fleischmarkt, Hotel »Post«) s sledečim vzporedom: 1. Proste vaje članstva za III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1913. 2. Proste vaje članic za III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1913. 3. Telovadba članstva na orodju. 4. Telovadba vzorne vrste na drugu in bradlji. Po sporedu plesni venček. Igra godba br. Houdka. Vstopnina: Sedeži: na odru po 5K, v dvorani po 2 K, na galeriji po 1 K 50 v. Stojišča po 1 K. Začetek ob polu 9. zvečer. Vstopnice se dobijo v predprodati v slov. akad. društvih »Sava« VIII. Laudong 25, in »Slovenija« VIII. Lenangasse 7/12. Ker je čisti dobiček namenjen podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju, se preplačila hvaležno sprejemajo. — Pisma in druge pošiljave, kakor tudi reklamacije naj se blagovolijo pošiljati na naslov: »Slovenski telovadni oddelek na dunajski univerzi«, Dunaj VIII. Lenang. 7/12. Češ. javnost pozdravlja prireditev zelo simpatično, upamo, da slovenska inteligenca ne zaostane za Čehi.

Trije tatovi, vlomilci in roparji.

(Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.)

Pravzaprav sedita na zatožni klopi samo dva, tretji je ušel roki pravice. Prijeta sta malda fanta Anton Zorman iz Hruševja in Franc Pišek od Sv. Križa pri Vipavi. Oba sta delavca brez stalnega bivališča. Prvi, Zorman, je precej visok fant, upadlega obraza, drugi Pišek, je nekoliko manjši od Zormana in bolj širokih pleč. Oba sta oblečena v precej lepo obleko. Obtožena sta ropov, vlomov in tatvin. Oba pa vse to rafinirano tajita, kar jima pa nič ne pomaga. Komaj potrdira kako dejanje za neresnično, že stopi pred oba roparja nova priča in jima pove v brk, da sta ona tista, ki imata na vesti toliko tatvin, vlomov in ropov. Zormanu je vseeno, ali sedi na zatožni klopi pred poroto, ali pa v kakšni gostilni. Ozira se krog sebe, porotnikom se smeje, predsedniku senata grobo odgovarja. Pišek je malo bolj polhiev. Oba pa tajita svoje zločine dosledno. Ne pomagaj jima seveda prav nič. Kakor so se ropi, vsemi in tatvine izvršile, tako jih bomo tudi razvrstili. Treba pa je, da oba prijeta roparja prej malo bolje ogledamo.

Anton Zorman je izučen mizar. Ta obrt pa mu nič kaj ne ugaja. Tu si je treba s trudom kruh služiti, kar pa Zormanu nikakor ni všeč. Kaj bi se človek trudil in pehal, ko pa pride po drugi poti do denarja. Zorman je torej sprevidel, da z mizarstvom obrtom ne bo nič. Zato si je izvolil drug poklic. »Kaj pa, če bi postal fakir v tržaškem pristanišču?« je pomislil. In ta misel se mu je zdela tako lepa in vabljiva, da je takoj sklenil postati fakir. »Ej, fakine«, si je mislil Zorman, »ta ima življenje! Dva dni dela, dva dni pije in dva dni spi! Ta poklic je kakor nalašč zame! Pa pojdim v Trst, v pristanišče!« Kakor je sklenil, tako je tudi storil. Ko je prišel 26. septembra p. l. iz zapora — Zorman je bil že 7krat koznovan zaradi tatvine — ko je prišel torej iz zapora v Ljubljani, jo je mahnil v Trst. Za svojega bivanja v Ljubljani se je seznanil s Piškom, ki je ravno take sorte človek, kakor on. Lenah, postapač, potepuh in mojster tudi v drugih podobnih obrtih. Torej Zorman je prišel v Trst in je postal fakir v Porte nuovo, tržaškem pristanišču. Naznaniti, oziroma oglašiti na policiji svojo prisotnost v Trstu, se mu je zdelo nepotrebno — Zorman je že vedel, zakaj. V Trstu se je seznanil s fakinom »Johanom«, katerega priimek pa noče Zorman nikakor izdati. Pravi, da ne ve zanj. Ta Johan je oni tretji tat, vlomilec in ropar, ki je spremljal Zormana in Piška na njihovi pošteni poti in ki se je izmuznil roki pravice. Torej s tem Johanom se je Zorman seznanil v Trstu.

Franc Pišek je po poklicu voznik, ali kakor on sam pravi, »furman«. Doma je od Sv. Križa pri Vipavi, kakor smo že zgoraj povedali. Ko je bil 15 let star, je odšel od doma, živl je lahko življenje, ker mu težko ni bilo všeč. Saj furmansko življenje je res veselo in brezskrbno. Tudi Pišek jo je mahnil v Trst, kjer se je udinjal za hlapca pri »Societa adriatica«. Ker pa je imel Pišek zelo dolge prste, ga je sodišče povabilo k sebi in mu jih prikrajšalo za nekaj centimetrov. Pa kaj! Pišku so potem še bolj pognali, kakor bomo še slišali. Kakor bi človek obrezoval mladike. Dne 8. oktobra je prišel iz

zapora in dne 29. oktobra je bil tako srečen, da se je sešel z Zormanom. Tej preljubeznjivi dvojici se je pridružil še tretji poštenjak Johan »Brezimenovič«.

Tako imamo sedaj k sreči trojico: Zorman-Pišek-Johan lepo zbrano v Trstu. Pogledimo v njih žepe. Vsak ima nekaj, Pišek največ: dvajset goldinarjev. »E, brata«, pravi Johan Zormanu in Pišku, »kaj bi delali v Trstu? Ta denar, ki ga imamo bo kmalu zapravljen in potem? Kje bomo dobili drugega? Treba bi bilo delati in, o brata, položita roko na srce in priznajte s tem, da nam vsem trem delo že od daleč smrdi!« Zorman in Pišek sta položila roko na srce. »Kaj ko bi jo pobrisali na Kranjsko?« je predlagal Johan. Zorman je napravil z roko gesto, s kakršno hočemo povedati, da kdo kaj vkrade in je pomežiknil. »Tako, tako,« je pritrdil Pišek navdušeno. In še tisti dan je odjadrala nadpolna trojica proti ljubljanski deželi.

Rop v Kočah.

Koče je prijazna vas na Notranjskem. In v tej vasi živi posestnica Ana Bole. Dne 25. zvečer je šla Boletova spat, potem ko je zaprla hišna vrata. Starka je kmalu zapala. Okrog pol dveh ponoči pa se je nenadoma prebudila. Prisluskovala je. Kakor bi nekaj zaropalo ali trkalo na hišna vrata. »Oh, saj to ni nič,« je mislila Boletova in je snova zadremala. V tem pa je nekaj počilo. Starka vstane in hoče pogledat, kaj je. Tu prihrumita dve neznanj postavi v sobo — Ena izmed njih je imela čez obraz robec zavezan, druga je bila v obličje s črno barvo pomazana. Ena izmed postav je stopila k Boletovi, vzela iz žepa ročno svetilko in posvetila. Boletova je kriknila. V obraz ji je svetila močna luč ostre svetlobe, nanjo so zrle temne, grozne oči; pred obrazom je v velikanskem strahu zagledala svetel samokres. »Roparji,« je »zdrvenela starka in si ni upala dihati. Takrat je rekel ropar s prikrito glavno in z groznimi očmi: »Baba, denar ali življenje!« Pri tem ni odmaknil električne svetilke in nabitega samokresa od njenega obraza. Boletova je v silnem strahu izročila roparju okrog osem kron. Ropar je nato Boletovo pogledal z groznimi, svetlimi očmi in je rekel s pritajenim strašnim glasom: »Daj še, saj si prodala kravo in zelje!« Nato je ropar dobil še 28 K. Pa tudi to mu ni bilo zadosti. Premetal je vse pohištvo, pregledal vse predale, odprl vse skrinje in omare. Pri tem mu je pomagal drugi ropar. Boletova je vsa prestrašena začela prositi prvega roparja, naj ji pusti vsaj nekaj denarja, da bo imela drugi dan za sladkor v kavo. »Tiho baba, imaš grunta,« je grozeče pogledal ropar. Roparja sta odnesla vsega v skupni vrednosti 35 K. Prvi ropar je bil oblečen v rjavo obleko in je imel na glavi športno čepico, drugi je imel tudi športno čepico in sivo obleko. Dognalo se je, da sta roparja Zorman in Pišek. Zorman je imel čez obraz zavezan robec, Pišek je bil pomazan črno po obrazu, Zorman je bil tisti, ki je imel v prvi roki električno svetilko in samokres.

V Kočah stanuje tudi Franc Boštjančič. Star mož, majhne postave in sivolas. Dne 25. oktobra p. l. je zvečer mirno spal v svoji čumnati. Naenkrat je zaslišal neki šum. V sobo stopita dve neznanj postavi. Pva stopi k njemu in — starcu je zabliskalo pred očmi: nenavadno ostru svetloba. Pred njim stojita dva grozna človeka. Eden izmed njiju ima čez obraz robec zavezan, drugi ima sajasto obličje in svetle, črne, prodirajoče oči. Pvi stopi k njemu in mu pritisne roko na usta. Boštjančič pa ni izgubil zavesti. Udaril je z vso močjo po tisti luci in jo izbil roparju iz rok. Nastala je tema. To priložilo je Boštjančič porabil in je začel klicati na pomoč. Roparja sta se preplašila in sta pobegnila, ravno ko je prišla v Boštjančičovo čumnato posestnica Jožefa Zele, ki je lastnica hiše, kjer je stanoval Boštjančič. Roparja sta bila Zorman in Pišek, torej onadva, ki sta nekaj časa prej oropala posestnico Ana Bole. Obtožena sta tatvina, da sta bila v Kočah, priče pa jima povedo v obraz, da sta bila. Nato obtožena molčita.

Rop v cerkvi v Dolenjem Logatcu.

V noči od 27. oktobra na 28. oktober p. l. so prišli trije neznanj ljudje v gostilno Ivane Vodnik v Dolenjem Logatcu. Ura je bila tri četrt na 11. Naročili so si pijačo in se obnašali zelo sumljivo. No, slednjič jim je gostilničarka povedala, da morajo iti. Plačali so in odšli. Isto noč so neznanj storilci vlomili v cerkev v Dolenjem Logatcu. V cerkev so prišli skozi okno v zakristiji. Roparji so odnesli iz cerkve dva keliha, 2 pateni, krono od praškega Jesuška in neki vrč iz kovine, v skupni vrednosti 679 K. Poleg tega je bilo vlomljeno tudi v cerkveni nabiralnik

odkoder so roparji odnesli okrog 1 K drobnege denarja. Skušali so tudi odpreti tabernakelj, kar pa se jim ni posrečilo. V zakristiji so odprli vse predale in razmetali vso obleko. Ko niso dobili nikake bolj vrednostne stvari, so odšli.

Isto noč so pokradli neznanj tatovi iz kleti krojača Milana Polanjskega iz Spodnjega Logatca jabolka. V klet so vlomili, ker je bila zaklenjena.

Kaj mislite, kdo so bili oni roparji, vlomilci in tatovi? Zorman, Pišek in Johan »Brezimenovič«. Pišek in Zorman tajita, da bi bila ono noč v Logatcu. Priče pa povedo, da sta bila, in obtožena skesano umolkne. Skesano? Ne, ne! Zorman in Pišek se ne kesata ničesar! To sta lopova prve vrste!

Poskušen vlom v Šmariji na Dolenjskem.

Dne 30. oktobra so prišli trije tuji v Šmarjo na Dolenjsko. Ljudje so jih postrani gledali, ker so se obnašali prav sumljivo. Iz Šmarije so šli v vas Cikavo, kjer so se vstavili v gostilni pri Tončku. Tam je pravil eden izmed njih, da so prišli iz Ilirske Bistrice na Notranjskem. Ko so odšli iz gostilne, so se zopet napotili proti Šmariji.

Zvečer je prišel v gostilno Janc-Pengov v Šmariji eden izmed one bande, ki je prej odšla iz Šmarije. To je bil Anton Zorman. Kje je pustil svoja dva brata, je ogrnjeno v gosto meglo. Zorman je prišel v gostilno pri vratih, kjer navadno ne hodijo ljudje v Janc-Pengovo gostilno. Pri stranskih vratih namreč. V gostilni je bil gospodar Pengov, kateremu se je došli gost zdel jako sumljiv. Vprašal je Zormana, kaj bode pil. In Zorman je moško odgovoril, da »rume-nega«. Obenem je zahteval tudi deset cigaret. Gostilničar je zahtevano sicer prinesel, vendar je svojega »odkritega« gosta malo postrani gledal. Stopil je k njemu. »No, kje pa ste bili danes?« je vprašal. »E, tam v neki vasi,« je zamahnil Zorman z roko. »No, kam pa boste sedaj šli?« je vprašal gostilničar dalje. »Na vlak bom šel,« je odgovoril Zorman. »Ja, ampak vlak je že odšel.« »A tako?« »Tako da!« Nato je Zorman vstal in hotel oditi zopet skozi stranska vrata. Tu pa je stopil gostilničar Pengov k njemu in mu povedal, da tam ni izhoda za goste. »Za take pa še celo ne!« si je pomislil. Nato je šel Zorman skozi glavna vrata iz gostilne.

Gostilničar Pengov je šel okrog 11. ure ponoči spat. Bilo je pol 3. jutraj, oziroma ponoči, ko je začel nenadoma Pengovov pes lajati. Lajal je neprestano. Pes je prišel tudi k Pengovim in Jančevim vratom spalnice, ki pa nista skupaj. »Kaj je neki?« je pomislil Pengov, prižgal je luč in je šel iz svoje spalnice doli. Tam mu je prišel nasproti tudi Janc, ki ga je vprašal, kaj je pravzaprav. Nato sta šla oba doli in videla, da so stransk. vrata ulomljena. Vlomilci so tudi odtrgali križ na oknu. Razbili so namreč šipo in potegnili mrežo ven. Ako ne bi bilo takrat psa, bi bil vlom posrečen.

Pri tem slučaju je prišlo pred porotnim sodiščem do veselega prizora. Ko je predsednik senata vprašal pričo Pengova, če sta obtožena ona fanta, ki sta prišla oni dan v Šmarijo, je priča Pengov spoznal oba. »Ta je imel rujavo obleko in kolesarsko čepico; torej je bil ravno tako oblečen kakor sedaj. (Priča pokaže na Zormana.) Posebno me je zanimal znak na čepici. — No, in tega pa tudi poznam. To je obleko sem si zapomnil prav dobro.« (Priča pokaže na Piškovo sivo obleko.) Tu se Pišek oglasi: »Kaj veste vi, saj jo je lahko imel oni!« S tem se je Pišek jako nerodno izdal. Prej je namreč trdil, da v Šmariji sploh ni bil.

Tako se je tatinski trojci pone srečila tatvina v Šmariji.

Vlomi okrog Bleda.

Preljubeznjiva trojica se je napotila nato s »poštenim« namenom seveda na Gorenjsko. »Tam bo nekaj za nas!« se je namuznil Johan »Brezimenovič«. »Tako je,« je potrdil Pišek z zadovoljnim obrazom. »Kar pojdimos!« je pomignil Zorman. In tatinski ptič so res odšli. Tu so se vrstili v okolici Bleda raznovrstne tatvine in vlomil. Kraji, katere si je tatinska družba Zorman-Pišek-Johan izbrala za svoje tatinsko potovanje, so bili: Otoče, Brezje, Zagorica, Rečica, Bled, Mošnje in Radovljica. Tam so izvršili vse polno vlomov in tatvin, kakor na primer: pri trgovcu Antonu Brinšku, pri krojaškem mojstru Petru Rusu na Bledu, kjer sta ukradla pelerino, modro obleko, salonske hlače, tri srajce, dvoje spodnjih hlač, vezano srajčo, čepico, kravato in dleto za šivalen stroj; nadalje na Bledu v Luckmanovi vili v Starotovi vili v Zagorici, v Lenčetovi vili, pri trgovcu Potočniku na Brezjih in še drugod. Slednjič pa je tatinska družba prišla vendar pravici v roke. Žal, da ne

vsa, žal da samo dva člana te družbe. Zorman in Pišek. Johan je pobegnil in orožništvo ga še ni dobilo in prijelo ter izročilo sodišču. Prijelo pa je Zorman in Piška in to pri Otoškem mostu pri Brezju na Gorenskem. Porotnikom se je stavilo glede ropa, glede vloma, glede tatvine in glede potepuštva osemnajst vprašani. Polovica jih pade na Zorman, polovica na Piška. Porotniki so krivdorek glede ropa, vloma, tatvine in potepuštva enoglasno potrdili, na kar je sodišče obsodilo Zorman na deset let težke ječe in Franca Piška na pet let težke ječe. Odšteje se jima preiskovalni zapor od 4. novembra do včeraj. Poleg tega morata plačati Ani Boletovi 35 K, župnemu uradu v Dol. Logatcu 679 kron in P. Rusu 20 K. Obtoženca sta kazni sprejela z mirnim obrazom in jo bosta nastopila takoj.

Senat: Predsednik nadsvetnik Vedernjak, votanta: svetnika Persche in Milčinski; državni pravdnik: dr. Neuberger; zagovornika: dr. Papež in dr. Tekavčič.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

KMALU BO MIR

Dunaj, 28. februarja. Splošno situacijo karakterizira energično prizadevanje po miru. Ruski poslanik v Soliji pridobiva po prošnji velikega vezirja bolgarsko vlado za mir. In sicer so pripravili Turki odstopiti ne samo mesto Drinopolje, temveč mladoturški kabinet gre v tem oziru še dalje kot pregnana vlada Kiamil paše: pripravljen je tudi odstopiti celi drinopoljski vilajet. Govori se, da bo od Turčije ostalo v Evropi 5 žandarmerijskih okrajev. Edini evropski vilajet Turčije bi obsegal današnji carigradski vilajet.

London, 28. februarja. Poslednje vesti iz Londona prinaša »Times«, ki poroča iz Sofije, da so Turki pripravili odstopiti vse ozemlje do črte Inlida-Enos; Bolgarija pa pristaja in zahteva kot mejo črto Midija-Rodosto. Upa se pa, da se doseže kompromis med obema predlogoma v ta smisel, da se na obeh straneh sprejme kot meja Midia-Enos.

Belgrad, 28. februarja. Tukajšnji listi poročajo, da je Balkanska zveza glede mirovnih pogojev že enotna. Vodilo se pogajanja med Zvezo in Turčijo in veleposlaniki na drugi strani in sicer z uspehom. Četudi se v zaključitvi pogajanj še ne more govoriti, vendar je upanje, da pride do rezultata že prihodnji teden.

Belgrad, 28. februarja. Iz dobro poučenih krogov prinaša »Politika« vesti, da se vrše najnovejša pogajanja med zastopnikom bolgarske vlade v Petrogradu Bobčevem in dvema v to svrhu pred 10 dnevi poslanima turškima delegatoma in da se ta pogajanja že bližajo svojemu koncu. Turčija je pripravljena odstopiti Bolgarom Drinopolje in Kirkilise, zahteva pa menda za mejo med Bolgarijo in Turčijo črto od najskrajnejše točke bolgarske ob Črnem morju do Enosa.

VPRAŠANJE SRBSKE LUKE.

Belgrad, 28. februarja. Ministrstvo javnih del je izdelalo projekte glede jadranske železnice in albanске luke, ki se ima Srbiji odkazati ter jih predložilo ministrskemu predsedniku. Stvar je postala aktualna, ker se bo konferenca v Londonu s tem vprašanjem pečala.

GRŠKA BLOKADA.

Belgrad, 28. februarja. Grška blokada je raztegnjena do Drača v svrhu lažjega transporta srbskih 30.000 vojakov, ki so odposlani Črnogorcem na pomoč. (Tribuna.)

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, pianine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Kupim hišo z dvema stanovanjema in nekoliko vrta na severni strani Ljubljane, Šiška, Zelena jama itd. Ponudbe pod šifro »Denar« na »Prvo anončno pisarno«. 114—1

Zanesljiva oseba, eventuelno dijak, se išče. Ponudbe: »Zanesljiv«, poštneležeče. 127—1

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“!

Prodajalna

s stanovanjem v Novem mestu ob glavni cesti, pripravna posebno za južno sadje, se takoj odda. Natančneje se poizve pri Fran Pintarju, Novo mesto, Ljubljanska cesta 36. 126

Hišni hlapec

za hlev na »Starti pošti« v Kranju se išče. Le samec, pošten, trezen in priključen se takoj sprejme. 125

Sprejme se takoj izvežbana blagajničarka v kavarni »Central« v Ljubljani.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogledje, toplovere, in zrakomere vseh vrst. Očala, stikalniki natančno po zdravniškem receptu. Cenike pošiljam na zahtevo zastonj in poštne prosto.

POZOR!

Dobro uspevajoča stara špecerijška trgovina

z letnim prometom 100.000—120.000 K na zelo prometnem kraju v Ljubljani, se pod zelo ugodnimi pogoji (plača se samo najemnina; najemnik prevzame blago po lastni volji) za takoj ali pozneje odda. — Vprašanja pod šifro »Trgovina« na »Prvo anončno pisarno« do 10. marca t.l. 122

25.000 ur. 1 ura 2 K 50 v. pariška fazona, gre natančno 36 ur. la pozlačena se nič ne loči od 18 karatnega zlata, s triletno garancijo za le K 2-50, 2 uri K 4-80, 5 ur K 11-20. 1 Gloria srebrna žepna ura, švicarsko kolesje s 3letno garancijo, najnovejše fazona K 3-50, 2 uri K 6-20, 5 ur K 15. 1 pariška pozlačena veržica, najnovejše fazona 50 vin, 3 veržice K 1.25. Brez rizike. Ako ne ugaša se denar vrne. Naroči se po povzetju pri

A. Kapelusz,

Krakau, (Avstr.) Poobrzejia Nr. 6—135.

Gramofoni - automati!!

□ □ □ tovarniška zaloga □ □ □

Za vsak gramofon pismeno jamstvo.

Gramofon-Ateljer

A. Rasberger

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev. Imam specijelno samo gramofone, godbene automate in druge mehanske godbene stroje. Lastna delavnica za popravila. Pišite po cenik. — Predno kje kupite, ogledajte si moje zalogo.

Vse potrebščine in vsakovrstno kolesje v zalogi.

Pri sedanji draginji bode vsaki z veseljem pozdravil da od 20. februarja 1913 naprej v moji modni trgovini za gospode dobrovoljno

odračunam 10% popusta

vsakemu odjemalcu pri gotovem plačilu od mojih skromnih stalnih cen pri nakupovanju klobukov, čepic, srajc, spodnjih hlač, majic, ovratnikov, zapestnic, kravat, rokavic, nogavic, namnic, žepnih robcev, palic, dežnikov, gumb i. t. d.

Opozorim istočasno, da je moja modna trgovina za gospode, založena nedvomljivo z najnovejšim in najboljšim blagom iz prvih in zanesljivih tovarov in sicer nedvomljivo največji izbiri.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Pazite - - Modna in športna trgovina za gospode - - na cene v razložbah! **P. Magdić, Ljubljana,** nasproti glavne pošte.

Krasni moderni spomladanski kostumi, moderne jope in plašči, vrhnja krila, raznovrstne bluže v največji izbiri in — dobrega okusa priporoča —

Modna trgovina P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Lasne kite

najfiniješe kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado »Neril« po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brlvc in lasničar Ljubljana, Pod Trančo št. 1, (vogal Mestnega in Starega tga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Kavarna odprta celo noč.

„LEON“

Gostilna Florijanska ulica št. 6.

Dr. Ivan Oražen

ne ordinira do preklica.

Za obleko po meri

dobite edino nadomestilo

„v Angleškem skladišču oblek“

kjer so ravno kar dospeli najmodernejši kostumi, paletoji, bluže in krila za dame in deklice kakor tudi obleke, raglani in klobuki za gospode in dečke v vseh barvah in kakovostih. Vsakdo si lahko ogleda blago.

Postrežba točna in solidna. Cene priznane nizke.

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Slavn. občinstvu v mestu in na deželi vljudno priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 do 60 K komad, tako, da si vsakdo lahko izbere.

Fr. Iglič :: Ljubljana ::

Mestni trg 11-12.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Mesto vsakega drugega obvestila.

Potrtega srca naznanjamo žalostno vest, da je včeraj popoldne po kratkem trpljenju naš dragi stric in stari stric, gospod

ANTON JEBAČIN

sprevodnik juž. železnice v p.

v 72. letu, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajkega bo v nedeljo, dne 2. marca t.l. popoldne ob 3. uri iz hiše žalosti, Emonska cesta št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v župni cerkvi trnovski in pri č. oo. frančiškanih.

Pokojnika priporočamo v blag spomin!

Ljubljana, dne 28. februarja 1913.

Žalujoči ostali.

I. slovenski pogrebni zavod Jos. Turk.